

Dato: 5. april 2018

Sagsid: 28.00.00-A00-1-18

Notat vedr. ny dagtilbudslov 2018

Der er fremlagt forslag til ny dagtilbudslov i Folketinget. Loven bliver førstebehandlet d. 20. marts og træder i kraft pr. 1. juli 2018 (enkelte dele dog først 1. januar 2019).

Ændringerne i forhold til den gældende lov falder i 2 hovedoverskrifter:

1. *Styrket kvalitet i dagtilbud*
2. *Øget fleksibilitet og valgfrihed for forældre*

Den nye lovgivning betyder, at der skal træffes en række kommunale beslutninger og løses en række administrative opgaver. Nedenstående er en oversigt – de enkelte temaer uddybes efterfølgende.

Tema		Politisk beslutning
1.1	Samarbejdet mellem dele af den kommunale forvaltning og øvrige tilbud	Godkendelse af retningslinjer for dagtilbuddenes samarbejde med fx fritidstilbud, skole, sundhedspleje, PPR
1.2	Rammer og prioriterede indsatser	Kommunalbestyrelsesdrøftelse mindst hvert andet år af de kommunale rammer og indsatser
1.3	Udarbejdelse og evaluering af pædagogiske læreplaner	
1.4	Sammenhængende børnepolitik	Beskrivelse og offentliggørelse af bl.a. sammenhængen mellem almenområdet og indsatser efter lov om social service.
Tema		Politisk beslutning
2.1	Deltidspladser i forbindelse med barselsorlov	Fastsættelse af retningslinjer og fastsættelse af takster
2.2	Kombinationstilbud til forældre med atypiske arbejdstider	Beslutning om dokumentationskrav, timemæssigt omfang mv.
2.3	Vedtægter for forældrebestyrelser	Beslutte nye vedtægter, som giver udvidet forældreindflydelse i forhold til fx samarbejde mellem hjem og dagtilbud, pædagogiske læreplaner og samarbejde med lokalområdet
2.4	Anvisningsregler	Beslutte ændring af anvisningsreglerne, så det bliver muligt at stå på venteliste til det enkelte børnehus
2.5	Private passere og pasningsordninger	Fastsættelse af rammer for dispensation for indholdsmæssige krav
2.6	Privatinstitutioner	Revidering af kravspecifikation, så privatinstitutioner får 6 mdr. til at opfylde kriterier, samt

		fastsættelse af drifts- og bygningstilskud
2.7	Samlet formidling af rammer og retningslinjer	

1.1 Retningslinjer for samarbejde

Kommunalbestyrelsen skal godkende retningslinjer for samarbejde mellem dele af den kommunale forvaltning og øvrige tilbud, herunder videregivelse af relevante oplysninger om børn ved overgange, samt samarbejde mellem dagtilbud, skole og andre relevante aktører (eks. sundhedsplejen).

Der skal fastsættes retningslinjer om:

- Samarbejdet mellem dagtilbud, fritidstilbud og skolen
- Samarbejdet mellem dagtilbud og andre relevante aktører, herunder sundhedsplejen og PPR
- Videregivelse af oplysninger ved børns overgange fra sundhedsplejen til dagtilbud og fra dagtilbud til skolefritidsordning og skole.

Retningslinjerne skal sikre, at personalet i dagtilbud, fritidstilbud og skole ud fra retningslinjerne kan organisere det konkrete samarbejde, så det sikres, at der er en sammenhæng mellem tilbuddene og at barnets overgang til fritidstilbud og skole sker så trygt for barnet som muligt. Retningslinjer om samarbejdet mellem sundhedspleje og dagtilbud skal også indeholde samarbejdet i forhold til børn, der allerede er optaget i dagtilbud.

Det er derudover den enkelte kommunalbestyrelse, der fastsætter retningslinjer for samarbejdet mellem øvrige aktører, herunder hvilke aktører, det vil være relevant at fastsætte retningslinjer for.

Retningslinjerne skal fungere som pejlemærke for de fagprofessionelles arbejde, så samarbejdet sker på baggrund af de politisk vedtagne retningslinjer

1.2 Kommunalbestyrelsesdrøftelse af rammer og prioriterede indsatser

Kommunen skal fastsætte og offentliggøre kommunens rammer for dagtilbuddene, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området. Rammer og prioriterede indsatser skal medvirke til, at dagtilbuddene kan opfylde krav, der følger af dagtilbudsloven og til udmøntning af kommunens sammenhængende børnepolitik.

De rammer, kommunen fastsætter, vil skulle ses i tæt sammenhæng med dagtilbuddenes mulighed for i praksis at løse de opgaver, som de ifølge loven er forpligtet til. Rammerne vil eks. kunne være tværfaglige netværk (indsatsmøderne i kommunen), interne og eksterne netværk for ledelse og medarbejdere (ledermøder/ områdeledelsesteam/ IT nøgler/ sprogkoordinatorer), kompetenceudviklingsforløb (aktionslæring/ den gode forældresamtale/ analyse af data/ sprogudviklingsforløb/ tilbud om diplomuddannelse og meritpædagog/merit PAU/ 4 K forløb), supervision (samarbejde med PPR og inklusionspædagogerne), udviklingsorienteret tilsyn (det kommunale pædagogiske tilsyn og udviklingssamtaler) m.v.

Kommunalbestyrelsen skal mindst hvert andet år drøfte udviklingen på dagtilbudsområdet med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer og eventuelle prioriterede indsatser bidrager til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af dagtilbudsloven. Drøftelsen kan finde sted i det politiske udvalg.

Den politiske drøftelse vil f.eks. kunne tage udgangspunkt i det tilsyn, kommunen fører med dagtilbuddene. Kommunen vil således som led i sit generelle tilsyn med dagtilbuddene kunne sætte fokus på specifikke områder såsom f.eks. tidlig indsats, integration eller forebyggelse af mobning, ligesom kommunen kan sætte fokus på den evalueringskultur, der med forslaget fremadrettet skal etableres i det enkelte dagtilbud. Den politiske drøftelse vil endvidere kunne tage udgangspunkt i andre relevante informationer, beskrivelser eller eksisterende nøgletal for området. Herudfra vil kommunalbestyrelsen skulle beslutte, om der i medfør af den politiske drøftelse af udviklingen på området er behov for at iværksætte tiltag såsom kompetenceudvikling. Det vil også kunne tydeliggøre, om de fastsatte rammer for dagtilbuddene ikke i tilstrækkelig grad understøtter, at dagtilbuddene kan efterleve lovens krav. Kommunalbestyrelsen kan dermed blive opmærksom på, om der er behov for politisk at prioritere midler til området. Tiltagene må ikke medføre unødigt bureaukrati, der tager tid fra det pædagogiske arbejde med børnene.

Kommunalbestyrelsen skal ikke længere fastsætte mål for dagtilbuddene.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave skal ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

1.3 Den pædagogiske læreplan

Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen 0 til 2 år samt børnegruppen i alderen 3 år og frem til skolestart. I daginstitutioner med flere enheder skal den pædagogiske læreplan udarbejdes, så der tages højde for børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger i de enkelte enheder. Daginstitutioner målrettet børn i alderen omkring 0 til 6 år kan udarbejde én læreplan under hensyn til aldersgrupper.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag, seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Det skal fremgå, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Læringsmiljøet skal tilrettelægges, så det inddrager børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gå på mod, selvværd og bevægelse, indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Det skal fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn, samt hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Evalueringen af den pædagogiske læreplan skal blandt andet forholde sig til sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Lederen har ansvar for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan skal igangsættes ved lovens ikrafttræden 1. juli 18 og skal være implementeret i dagtilbuddene senest to år efter lovens ikrafttræden, idet læreplanen på dette tidspunkt og efter lovforslaget lokalt skal evalueres første gang.

1.4 Den sammenhængende børnepolitik

Kommunens sammenhængende børnepolitik skal beskrive forholdet mellem "normalområdet", som dagtilbuddene udgør, og "særligt støtteområdet", som reguleres efter lov om social service. Det er vigtigt, at der sikres sammenhæng mellem på den ene side dagtilbuddenes indsats i forhold til et barn og på den anden side den indsats, der i andet regi iværksættes efter lov om social service.

Formålet med den sammenhængende børnepolitik er, at den enkelte kommunalbestyrelse sikrer sammenhæng mellem det generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal således beskrive, hvordan kommunalbestyrelsen sikrer sammenhæng mellem dele af den kommunale forvaltning og øvrige tilbud, eks. dagtilbud, skole, sundhedssektor, den frivillige sektor og den særlige støtte til børn og unge. Kommunalbestyrelsen skal beskrive den rolle, dagtilbuddene tilsigtes at spille i den forebyggende indsats, herunder dagtilbuddenes rummelighed i forhold til børn med udfordringer. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt og offentliggøres på den kommunale hjemmeside.

2.1. Barselsorlov og deltidsplasser

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for anvendelse af deltidsplasser på 30 timer ugentligt til børn, hvor den ene forælder er på barsel med en mindre søskende. Det samme gælder ved delvis genoptagelse af arbejdet, hvis forældrene ikke tidligere har fået en deltidsplass til det pågældende barn.

Regelsættet skal indeholde regler for ansøgningsfrister, ansøgning, ophør af deltidsplassen, forældrenes oplysningspligt, forældres pligt til at varsle kommunen om planlagte afbrydelser eller fraværets ophør senest 1 måned før afbrydelsen påbegyndes eller fraværsperioden ophører, dokumentationskrav og deltidsplassens placering i løbet af dagen. Der kan søges for en fuld måned fra den 1. til og med 30/31. Forældre skal varsle ændringer om afbrydelse eller ophør af fravær senest to måneder før, ændringen skal træde i kraft. Der er regler for afbrud af barsel på under og over 5 uger.

Ansøgning om deltidsplass i en privatinstitution eller i en anden kommune skal indgives til kommunalbestyrelsen senest to måneder før, deltidsplassen ønskes. Perioden skal påbegyndes den 1. i en måned og ophøre den sidste hverdag i den måned, hvor retten til fravær udløber.

Lov om ret til deltidsplass træder i kraft 1.1.2019.

2.2. Kombinationstilbud for forældre med atypiske arbejdstider

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde kombinationstilbud mellem dagtilbud og tilskud til fleksibel pasning udenfor almindelig åbningstid i dagtilbudene, hvis forældrene kan dokumentere et arbejdsbetinget pasningsbehov.

Kombinationen indebærer, at barnet kan få en deltidsplads i et dagtilbud samtidig med, at forældrene modtager et tilskud fra kommunen til fleksibel pasning. (reglerne om tilskud til privat pasning vil fremover tillige gælde for fleksibel pasning)

Kombinationstilbuddet skal tildeles ud fra en konkret vurdering af forældrenes behov for pasning, eksempelvis personer med både dag- og nattevagter, der kan have behov for et dagtilbud i dagtimerne og et tilskud til privat pasning i nattetimerne.

Pasning ud over institutionspladsen skal være gennemsnitligt på mindst 10 timer ugentligt. Kombinationstilbuddet må samlet set ikke overstige, hvad der tidsmæssigt svarer til en fuldtidsplads i kommunen.

Kommunen skal som led i godkendelsen af pasningsaftalen godkende de økonomiske forhold samt føre tilsyn med ordningen, blandt andet for at sikre, at der ikke er tale om proforma-aftaler. Den fleksible passer skal kunne dokumentere, at vedkommende har tilstrækkelige danskundskaber til at kunne understøtte barnets dansksproglige udvikling. Den fleksible pasning skal tilrettelægges, så barnet sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati samt samhørighed med det danske samfund. Kommunen skal godkende den indgåede pasningsaftale mellem forældrene og den fleksible passer. Dette omfatter blandt andet de økonomiske forhold.

Kommunen skal føre tilsyn med den fleksible pasning. Kommunen skal ikke føre tilsyn med den fleksible pasning i samme omfang som gælder for privat pasning, idet den fleksible pasning ikke skal være omfattet af kravet om læring.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte dokumentationskrav for forældrenes behov. Eksempelvis en vagtplan.

Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge kombinationstilbuddet ud fra familiens dokumenterede pasningsbehov. Det er kommunalbestyrelsen, der fastlægger det konkrete timemæssige omfang af deltidspladsen i dagtilbuddet og den fleksible pasning. Omfanget af deltidspladsen og den fleksible pasning skal opgøres som et gennemsnit over en periode på mindst fire uger. Der er ikke krav om, at deltidspladsen skal have et forholdsmæssigt større omfang end den fleksible pasning.

2.3 Vedtægt for forældrebestyrelser

Vedtægten skal ændres, så forældrene fremover skal fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem, eks. samtaler, hente- og bringetidspunkter, forældres afholdelse af ferie med barnet, gå-hjemmøder om inddragelse af forældre i børns læring og fokuseret forældreinvolvering gennem specifikke tiltag som eksempelvis en frivillig børneplan og forældredeltagelse i dagtilbuddet.

Det skal endvidere skrives ind under bestyrelsens minimumskompetence, at forældrebestyrelsen skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen skal fremover vedtage principper for samarbejdet med lokalsamfundet og inddrages i at skabe rammer for gode overgange.

I dagtilbud, der består af flere enheder, skal en forælder fra hver enkelt enhed have adgang til at være repræsenteret i forældrebestyrelsen. (Det har man allerede i Ballerup Kommune)

Forældrebestyrelser kan etableres på tværs af flere kommunale dagtilbud, hvis der er flertal herfor i de enkelte bestyrelser. Eks. fælles lokal dagpleje- og områdeforældrebestyrelse.

2.4 Optagelsesregler og ventelisteret

Forældre skal fremover have mulighed for at stå på en venteliste ud fra et anciennitetsprincip.

Forældre skal have mulighed for at tilkendegive ønske om deres barns optagelse i og mulighed for at komme på venteliste blandt alle daginstitutioner og alle dagplejehjem i opholdskommunen (bopælskommunen) og i en anden kommune, uanset om der er en ledig plads på ansøgningstidspunktet. I områdeinstitutioner skal forældrene have mulighed for at tilkendegive ønske om deres barns optagelse i og mulighed for at komme på venteliste til det enkelte børnehus.

I de gældende anvisningsregler for Ballerup Kommune anvises man en plads i en distriktsinstitution og har ikke mulighed for at stå på venteliste til et konkret børnehus.

Muligheden for at tilkendegive ønske om barnets optagelse og mulighed for at komme på venteliste er én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 0 til 2 år og én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 3 år og frem til skolestart.

Forældre kan lade barnet blive stående på venteliste efter eget ønske, til ét dagtilbud, selvom barnet som følge af pasningsgarantien har fået plads i et andet dagtilbud.

Reglen om optagelse og mulighed for at komme på venteliste til en konkret plads, samt anciennitetsprincip træder i kraft 1.1.2019.

2.5 Private passere og pasningsordninger

Det eksisterende regelsæt med krav til private passere og private pasningsordninger skal revideres i henhold til de nye indholdsmæssige krav. Kravene vil kun være gældende for fremtidige godkendelser efter 1.7.2018. Der stilles krav om, at hovedsproget i private pasningsordninger er dansk. Det skal via godkendelsen af pasningsaftalen dokumenteres, at den private passer har tilstrækkelige danskundskaber.

Kommunalbestyrelsen skal give dispensation fra de indholdsmæssige krav, hvis forældrene anmoder herom, og forældrene er arbejdsgivere for den private passer, og den private pasning er en midlertidig ordning. Kommunalbestyrelsen fastsætter perioden for dispensationen i op til et år ud fra den enkelte families behov. Forældrene har dog ret til dispensation i mindst seks måneder.

Tilsynet skal fremover være på samme niveau som for øvrige tilsyn. Kommunen kan eksempelvis lade rammerne for tilsynet med den kommunale dagpleje være grundlaget for tilsynet med en privat passer.

Der skal gennemføres tilsyn på den pædagogiske opgave i forhold til lovens nye krav om læring gennem trygge læringsmiljøer. Kommunens tilsyn skal rådgive og vejlede den private passer i relation til de nye krav.

De nye indholdskrav omfatter ikke eksisterende godkendte aftaler, men træder alene i kraft pr. 1.7.18 for nye aftaleindgåelser. Kommunalbestyrelsen skal påse, at betegnelsen "privat pasningsordning" indgår i navnet i pasningsaftalen.

Forvaltningen skal udarbejde informationsmateriale og rådgive alle forældre om forskellen på privat pasning og kommunale/selvejende tilbud samt rådgive om, hvornår retten til en kommunal visiteret plads opnås. Forældrene skal have rådgivningen, inden de modtager et privat pasningstilbud.

Kommunen skal orientere forældre om, at der fx i private pasningsordninger ikke er krav om:

- Udarbejdelse af en pædagogisk læreplan
- Sprogvurdering af barnet i 3 års alderen
- Forældreindflydelse
- Pasning af barnet, hvis passeren er syg
- Alternativ pasning ved afholdelse af lukkedage i private pasningsordninger
- Reglen om, at børn ikke kan opsiges fra dagtilbud, gælder ikke for private pasningsordninger.
- Regler for optagelse i kommunalt tilbud, tilskud til privat pasning bortfalder – frister og formalia.
- Kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde godkendelsen, hvis den private pasningsordning ikke i tilstrækkelig grad arbejder med at fremme børns læring gennem trygge læringsmiljøer, den økonomiske kontrol viser uregelmæssigheder

2.6 Private institutioner – kravsspecifikation og tilskud

Kommunalbestyrelsen skal allerede i dag fastsætte og offentliggøre godkendelseskriterier for privatinstitutioner. Godkendelseskriterierne skal afspejle kravene til kommunens egne daginstitutioner. De må hverken være mere lempelige eller mere restriktive.

Private institutioner, der godkendes efter 1. juli 2018, skal senest seks måneder efter godkendelse opfylde kriterierne. Kravsspecifikationen skal derfor revideres.

Fremover kan en kommune give et højere driftstilskud til privatinstitutioner, hvis driftstilskuddet er lavere end tilskuddet til øvrige alderssvarende daginstitutioner. Driftstilskuddet kan højst svare til det tilskud, som øvrige alderssvarende daginstitutioner i kommunen får. Et eventuelt

højere driftstilskud skal i så fald ydes til alle privatinstitutioner. Det omfatter også privatinstitutioner, som er beliggende i en anden kommune end opholdskommunen.

Kommunerne får endvidere mulighed for at yde et højere bygningstilskud til privatinstitutioner end det tilskud, som dagtilbudsloven i dag giver mulighed for. Det højere bygningstilskud kan gives, hvis kommunen vurderer, at bygningstilskuddet til privatinstitutioner ikke svarer til de reelle ejendomsrelaterede udgifter i selvejende daginstitutioner. Kommunen skal yde bygningstilskud på samme niveau til alle privatinstitutioner – herunder også privatinstitutioner, som ligger i andre kommuner.

2.7 Kommunens rammer for dagtilbud

Der skal være en samlet formidling af kommunens rammer, retningslinjer, prioriterede indsatser, frister på dagtilbudsområdet mv.

- Rammer for dagtilbud og evt. prioriterede indsatser
- Retningslinjer for samarbejdet mellem tilbud
- Oversigt over kommunale, selvejende, privatinstitutioner og kommunale og private dagplejere i kommunen, samt hvilke tilskud kommunen giver til privat pasning og pasning af egne børn
- Rammer for kommunens tilsyn
- Retningslinjer for forældres fravalg af et sundt frokostmåltid
- Kriterier for godkendelse af privatinstitutioner
- Retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud
- Retningslinjer for anvendelse af deltidspladser
- Retningslinjer for udmeldelse af børn samt forældrenes frist for udmeldelse af børn i dagtilbud
- Retningslinjer for overgang mellem privat pasning og optagelse i et dagtilbud
- Eventuel ventelistelukning for børn fra andre kommuner